جملہ حقوق بحق پبلشرز محفوظ ہیں

انمول موتی

(سچّے تے اَن وِدھ موتی)

مصنفہ

حکیم صمصام صاحب

ملنے کا پتہ

ناشرین ملک برادرز تاجران کتب کارخانہ بازار

لائل پور (پاکستان) فون ۴۳۷۵

قیمت [illegible] پیسے

(لائلپور نفیس پرنٹنگ پریس لائلپور)

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

حمد باری تعالیٰ

تیری ذات مولا حمیداً غنیا — سمیعاً بصیرا نصیراً ولیا

تیتھوں جو کوئی منگے توں کریں عنایت — نہ پرتے دعائیں رب شقیا

توں دتا زکریا نوں بڈھے وارے — کرا ذ نادی تینوں ندا آخفیا

آپے نام سوہنا توں یحییٰ لگایا — تہیں ساری دنیا چہ قبل سمیا

ایسا پایا بچہ جیہڑی حیاتی — نبیاً صبیا وکان تقیا

توں مریم صدیقہ کیتی توں مولا — دتا نال قدرت غلاماً زکیا

جدوں جمیا عیسیٰ مریم نوں لبھی تنہائی — دتا فضلوں رطباً جنیا سریا

بچہ سدا دی چیک آئی مریم جداں گھر نوں — پھولی قوم یا اختی سگواں فضیا

نیکاں دے جیہے موسیٰ تے عیسیٰ — نی بی لقد جئت شیئاً فریا

توں مریم نوں کیہا نہ بولیں کسے سنگ — بلا والے گے فی المہد عیسیٰ صبیا

اشارہ کیتا ماں سنے نال بولے عیسیٰ — میں بندہ خدا دا کنت نبیا

میں عبد حق کتاب ایں مبارک ہر تھاں — نمازی مجھی نال ہے مادمت حیا

مبتلا ... میری ماں نیکی کراں گا — نہیں ... ہر گز جبارا شقیا

سلامت ہاں جمن دے دن موت دے بھی
سلامت بھی ہاں یوم البعث حیا

توں صمصام کر سجدے نت اس خدا نوں
جہدی شان عالی عظیماً علیاً

شانِ مومن

سر مومن دا ڈھکے ڈگ سکدا اے
اے پر غیر خدا دے اگے جھکدا نہیں

بازی جان دی نقد لگا دیندا اے
طاغوتاں دے منہ لتے تھکدا نہیں

کدے اگ وچ حسبنا اللہ گوندا رہیا
دھون پت دی تے چھریاں چلوندا رہیا

جیویں جیویں آزمائشاں رب پوندا رہیا
ایہہ بھی جھلدا رہیا رہیا رکدا نہیں

نال جھوٹھیاں خداواں مڈھوں لڑدا رہیا
دشمن ویدا رہیا پر ایہہ تردا رہیا

کدے مارڑیاں دا پانی للہ بھردا رہیا
ایہہ رشتہ محبتاں دا مکدا نہیں

کوئی پیار نہ ایہنوں زندگانیاں دا
جناں شوق رکھے وتے رانیاں دا

سر وڈھی دا رہے گھر لٹی دا اے
پر ایہہ سر سجدے وچوں چکدا نہیں

کدے گھر چھیڈ چھڈا ایہنوں بھجناں پیا
کدے وچہ میداناں دے گجناں پیا

کدے سولیاں دے اتے ایہنوں سجناں پیا
آتے کیدے فرائض پیرا الکدا نہیں

خط لکھ دیا ایہنے رام کیتے
کم ناممکن ایسے عالم کیتے

ہر جنگل وچ ڈیرہ جا کردا
ادتے شیر بگھیلا چیتا ٹکدا نہیں

کدے بجلی دے گھوڑے تے سوار ہو گیا
تاں آسماناں وچوں پار ہو گیا

جبریل سدرۃ تے ہار رکھا گیا
ایہدا سفر اگے دا ا...

کدے ہند سندھ آ کے بُت بھندا رہیا — اللہ سچا بھی دعائیں ایہدیاں منداریا
صمصام ایہہ آپے قولوں ہار گیا — تائیں اللہ بھی دعائیں ہن چکدا نہیں

اُچا شان محمدؐ دا

جن انساناں ملکاں نالوں اُچا شان محمدؐ دا — مشرق مغرب تائیں پہنچ گیا اعلان محمدؐ دا
جہاں ازلوں شان گرامی اوہ بھی قبولی کرن غلامی — صدیق فاروق غنی مولا دربان محمدؐ دا
کامل اکمل پیر معظم نام محمدؐ شان مکرم — صلی اللہ علیہ وسلم کیسا شان محمدؐ دا
میں قربان کیڈیاں شاناں چڑھ براق گیا آسماناں — نالے رحمت کل جہاناں واہ وا دیوان محمدؐ دا
وچ مدثر اتے مزمل شان بیان محمدؐ دا

کشتیاں والے واہ لا تھکے — سارے جگ نوں چک نہ سکے
جہاز محمدیؐ آ گیا مکے — کل جہان محمدؐ دا
کشتیاں والے جو درکارے — چڑھن نہ دیتے دور کھلارے
جہاز میرے وچ چڑھ جاؤ سارے — ہویا اعلان محمدؐ دا
ماپیو چھوڑو تے بدکارو — ساہنیو، چوہڑیو اتے چمارو
در در پھر پھر جھکھاں نہ مارو — پھڑو دامان محمدؐ دا
صمصام اسیں چل چڑھیئے — دامن پاک نبی دا پھڑیئے
نیچ نیچ ہیں ہیں تائیں کر سیئے
سُن فرمان محمدؐ دا

Scanned by CamScanner

نعت

دربار اپنے پیر دا

آئیں دکھلاواں تینوں دربار اپنے پیر دا
دُنیا وچہ شہرہ جہدی توقیر دا تاثیر دا

لہندیوں چڑھدے تے نلے دکھنوں پربت تک
جس دے ذمے فرض ہے تبلیغ عالمگیر دا

ختم الرسل خیر البشر رحمت جہاناں واسطے
کرکے انگلی دا اشارہ چند نوں جو چیر دا

براق جو چالاک لے کے چڑھ گیا افلاک تے
قابَ قوسین دا درجہ میرے بدر منیر دا

ڈھ کھجی دا جہدے وچہ ہجر والے چانگراں
ملکاں نالوں اُچا رتبہ اوہدے دامنگیر دا

جس نوں رہے جاندیاں پتھر سلاماں آکھدے
اُٹھ فریادی ہویا اس عدل دی تصویر دا

اوہو محمد مصطفےٰ اوہو ہے احمد مجتبےٰ
دے درود اللہ پہنچا صمصام پر تقصیر دا

نعت

واہ وا صفتاں بدر منیر دیاں

صمصام توں آکے سُن سجنا جے گلاں سُننیاں ایں مدنی پیر دیاں
جہدی عمر دی قسم خدا کھاوے جہدیاں انگلیاں چن نوں چیر دیاں
سردار سبھی سرداراں دا نالے ہادی اوگن ہاراں دا
شافع مومن تابعداراں دا، جنہوں شرماں دامنگیر دیاں
سچا مرشد خلقت ساری دا یعنی خاکی نوری ناری دا
جنہوں خیر البشر پکاری دا واہ وا صفتاں بدر منیر دیاں
قرآن مکا دتا قصہ اے نہ اوہ رب تے نہ اودھدا حصہ اے
بھانویں نوری نہیں پر نوریاں تے سرداریاں اوس میر دیاں
چڑھیا ماریلاک براق اُتے پہنچیا اقصلے تے پھیر افلاک اتے
پھیر اوادنیٰ دے پردے وچ ہویاں گلاں عبد تے رب قدیر دیاں
دسّا ماصا تعجب کھڑی گل دا، پتھراں وچوں پانی نت چلدا
پنجاں انگلاں وچوں نکلیا اے پنج نہراں ایہہ نکلیاں میرے پیر دیاں
موڑے سوبھو را عجب مزمّل دا سرتاج یٰسین تحمّل دا
ہیتھ ماصا خلق تحمّل دا متھے چمکاں بدر منیر دیاں

Scanned by CamScanner

مولانا علامہ سیّد محمد اسماعیل الکرم

کئی قومی کئی ملکی پیارے نبی چھوٹے چھوٹے حلقے دا ہمارے نبی
مشرق توں لیکے مغرب تک تاں پہنچیاں اوہدی جاگیر دیاں

میرا پیر رؤف رحیم نبی جدوں جمیاں تے جمدیاں یتیم نبی
موئی ماں اتے تایا تے دادا بھی آساں رہ گئیاں رب قدیر دیاں

میرے پیر دے دیکھ کمالاں نوں جن گل نال لایا بلالاں نوں
صہیباں تے سلماناں نے بوہاں ملیاں اودس دلگیر دیاں

کدے پتھر کھیرے کدے تھک لائے ہوئے فضل بیمار شفا پاوے
کسے موڑے نہ آندے جو آئے دکھاں جگ وچہ اوہدی تاثیر دیاں

اک لیلا تے سوا سیر دانے سی یاراں تیراں سو فوجی نے کھانے سی
تھکیا ہانڈی کنالی دیو چہ سوہنے گھاں نکلیاں سارے ویر دیاں

نعت شریف

۸ اگست کو لائل پور سے لاہور جاتے ہوئے موٹر میں لکھی گئی

نبی پاک محمد صلی اللہ علیہ وسلم ایس جگ تے گزارہ کون کرے
جتھے اوہ نہ ہووے کجھ بھی نہیں خالی سنج دا نظارہ کون کرے

جے کر پاک محمد نہ آوے رحمت دا پھیرا نہ پاوے
ایسی نحس زمین تے صمصاماں بھلا دس کھاں گزارہ کون کرے

رب آکھے نمازاں تے روزہ کرو میرا وعدہ اے محشر نوں جنت لود
جے نہ ضامن ہووے نبی پاک ایڈا سودا اُدھارا کون کرے
آدم توں لے گئے عیسےٰ تلک سارے پیغمبر آون تک تک
تسیں دسّو پاک محمدؐ بناں اساں پاپیاں دا چارا کون کرے
کیا صفتاں مدنی پیر دیاں جنہوں شرماں دامن گیر دیاں
جنہوں حق شفاعت کبریٰ دا ایسے نبی تھیں کنارا کون کرے
جنہاں دامن چھڈیا سرور دا گھٹا پھکدے پھردے در در دا
اوہ محب ہوئے نمک حرام رہو گئے پاکے ٹکڑی نعت را کون کرے
صمصام باتاں کیا مدینے دیاں جتھے لاٹاں بُجھدیاں سینے دیاں
چھڈ سب کجھ چلیئے اوس نگری اکھ نال اشارہ کون کرے

نعت شریف

واں پاک مدینے دا ناں جیدم   میرے دلدیاں بوٹیاں پھڑکدیاں
اکھاں ترسن گنبد خضریٰ نوں   پیراں دیاں تلیاں کھڑکدیاں
ڈیکھاں متیاں نصیباں والیاں نے   جنہاں عمراں اوتھے جا لیاں نے
پئی بیٹھیاں پریم پیالیاں نے   بیاں تڑ فدیاں بیاں لڈ شدیاں
اوتھے عشق دے دریا تردیاں نے   ساوے گنبد نوں تک تک ٹھردیاں نے
پیراں وچہ پیارے دے مردیاں نے   ذبح بکرے وانگوں بھڑکدیاں

Scanned by CamScanner

کئی بدقسمت متوالیاں نے
کئی اندروں باہروں کالیاں نے
کئی جاہل بدھ مت والیاں نے
سُن نام مدینے دا گھر کدیاں
میں صدقے بھٹریا جاندا سینہ ایں
بوسے لیندے سنے بلبل وانگوں
جدوں اکھیاں چہ پھردا مدینہ ایں
اکھاں شربت وصل دا سُر کدیاں
کئی پھر دیاں حال فقیراں دے
ناہیں بہندیاں کول امیراں دے
کھلے کیس نے ہک ہک لیراں دے
ایہہ نام مدینے توں پھڑکدیاں
کدے کرم تے فضل کما مولا
میں بے وطن نوں وطن دا چا مولا
صمصام نوں پھیر بلا مولا
اکھاں تڑفدیاں تنے لڑ شدیاں

ربّ بن کیہڑا کرے مشکل کشائیاں تیریاں

بے وقوفا کون سُندا ای دوہائیاں تیریاں
رب بن کیہڑا کرے مشکل کشائیاں تیریاں
مشکل کشا کہن جس نوں اوہ آپ مشکل وچہ پیا
اوسدیاں نونہاں دِھیاں وچہ کربلا دسے گھیریاں
کوفے دی مسجد شے اندر لا گیا ڈاکا خارجی
آندھراں محراب وچہ جدہو گیاں کئی ڈھیریاں
توں پھریں در در دسے اُتے روندا کھیہہ چھان دا
نہ مراداں پوریاں نہ پنیاں آساں تیریاں

چھڈ کے داتا دا در مشتاجاں کولوں منگنائیں
معاف کرسی کد تلک مولا خطائیاں تیریاں
منگنائیں پتر قبراں توں شرم کر کجھ چھڑیا
کافراں نوں شرم تک کے بجیائیاں تیریاں
جبدا کھائیے اُسدا گائیے دانیاں دا قول ہے
چنگیاں نہیں غیراں سنگ ایہہ آشنائیاں تیریاں
کھانویں ہنڈاویں خصم داتے اکھ مٹکے غیر نوں
رن عنڈی دانگ نے ظالم ادائیاں تیریاں

نعت شریف

(اُردو)

جب مرکب شوق کو ایڑ ہوئی
یہاں بھیج براق بلا لیا
کہاں سیر طور کہاں سیر اسریٰ
جبریل بھی سدرہ سے جب نہ بڑھا
اہل سائنس کا تذکرہ ہم تک نہیں
ان کی براق پور سان جب آ گئی
لیکن اسریٰ میں دیکھو عبد ہی گیا
اور عبد پہ ہی قرآن نازل ہوا

ملاقات کو موسےٰ طور گئے
نبی طور سے آگے دور گئے
کہاں پا پیادہ کہاں فرش ہوا
اور دل میں ہزاروں نور گئے
کرۂ زمہریر و ہوا بند بھی
چشمکی سمجھتے میں کر کے عبور گئے
اور ملاقات میں بھی عبد ہی گیا
عبد ایسے خدا کے حضور گئے

Scanned by CamScanner

انگلی سے قمر شق ہو بھی گیا　　چہرہ نوریوں کا فق ہو بھی گیا
فرطِ حیرت سے اہلِ فلک نے کہا　　ثنا کی رتبے میں کتنے ڈوب گئے
دُعائے خلیل وہ نویدِ مسیح　　ساری دنیا سے بڑھ کے بلیغ و فصیح
عرب شعراء کو قرآن نے مات دی　　سارے دعوے ہی ہو کافور گئے
پیارا ختم الرسل پیارا خیر البشر　　جس پہ مشتاق انجم و شمس و قمر
جس کے قربان ضمصام جنّ و بشر　　جس کے قربان غلمان و حُور گئے

ایک دُعا

۲۰ جنوری ۱۹۶۳ء کو حج سے واپسی پر جہاز خسرو میں لکھی گئی

دُعا ہے پھیر کدے اک وار میں مولا دے گھر جا واں
کھنڈے والیں غبار آلود ہو کے ننگے سر جا واں
ہوواں میں ملبوس دو چادراں اَن سیتیاں اندر
فقیری سانگ کر کے منگتا داتا دے در جا واں
دوائے مولا دے گھر دے دکھاواں ناچ کر کے
ہو جائے منظور جے مجرا خدا دی قسم تر جاواں
غلاف کعبے دے ہتھاں وچ لاں تے چمبڑاں رو واں
گلے دیواراں نوں سینہ تے پیراں ٹیک ٹھر جاواں
صفا مروہ دے وچہ دوڑاں میں مائی ہاجراں دا انگوں
نہایت بے قراری تھیں ایدھر جاواں اودھر جاواں

Scanned by CamScanner

روداں عرفات وچہ ایسا ہیں کالے پتھراں لاگے
اوہ سُنت بابے آدم دی دوبارہ زندہ کرجاواں
جتھے ابرہہ دے لشکر نوں ابابیلاں تباہ کیتا
میں اوس وادی محشر تھیں بہت جلدی گذر جاواں
سبق قربانیاں تھیں سِکھ لواں قربان ہونے دا
ضرورت وقت دھون اپنی چھری دے ہیٹھ دھر جاواں
ہووے صمصام دا جد آخری پھیرا مدینے دا
نہیں خواہش وطن دی پھیر اوتھے قدماں چہ مرجاواں

نعت شریف

وار دیواں

میں اولاد تے بھین بھائی وار دیواں — سنے بیویاں باپ مائی وار دیواں
حبیب خدا توں خدائی وار دیواں — سبھے نعمتاں باصفائی وار دیواں
میں سردار جگ اتوں جگ وار دیواں — اوہدی جُتی توں جگ دی پگ وار دیواں
میں شاہرگ تے شاہرگ دی رگ وار دیواں — بھلے لوکاندی سب بھلائی وار دیواں
اوہ براق والا اوہ معراج والا — اوہ یٰسین طٰہٰ دے سر تاج والا
بھلے بھاگ والا بھلے راج والا — فقیری اوہدی توں میں شاہی وار دیواں
اوہ اسلام والا اوہ قرآن والا — بڑی آن والا بڑی شان والا
سبد بگتے جوڑے فلکاں تے چڑھ جان والا — میں نیاندی استوں رسائی وار دیواں

پیارا محمد سوہنا محمد — دولارا محمد ستارا محمد
ہے سورج تے چندا نظارہ محمد — درودا دی صمصام واہی اردیوں

نعت شریف

(۱۹ / اکتوبر سنہ ۶ء کو قرب دے جا ر چشتیاں (بہاولنگر) چلتی موٹر میں لکھی گئی)

اکھیں اگے پھر دا اے مینار مدینہ — نہیں بھلدی دل توں بہار مدینہ
اوہ ہریالی اکھیاں چہ ایسی سمائی اے — دسے چار سو سبزہ زار مدینہ
میرے کناں وچہ بھی اجے گونجدی اے — ندائے مدینہ پوکار مدینہ
اللہ بھل بھلیکے میرے گھر بھی آوے — اوہ سالار تے شاہ کار مدینہ
خانہ نوں گھٹ گھٹ کلیجے تھیں لاواں — ایہا دل توں اوندا اے پیار مدینہ
پھراں لاگے صدقے میں جبل احد دے — دیوار مدینہ سنگار مدینہ
نصیباں والے جیویں سدے نی مولا — ہے صمصام بھی طلبگار مدینہ

نعت شریف

(۲۲ / مارچ سنہ ء کو حاجی محمد علی آف گوجرانوالہ کے گھر لکھی گئی

آ گیا سردار احمد آ گیا — رحمتاں دا سایہ سر تے چھا گیا

ساری دنیا دا اکیلا پیرا وہ | سب گنہگاراں نوں سینے لاگیا
رحمتاں دی شان سے کے پہنچیا | پاپیاں نوں منٹ وچہ بخشاگیا
سوا لکھ پیغمبر اں چوں اک اوہ | ساریاں تھیں اُچا رُتبہ پاگیا
بندہ ہو کے ستاں فلکاں تے پھرے | دوزخ جنت دے درشن پاگیا
ساری ساری رات نفلاں وچہ کھڑا | سُجے پاٹے پیر تے لہو آگیا
پی لوے جو بھٹا بلالاں دا کدی | کالیاں دے نال بہہ کے کھاگیا
رات دن صمصام پڑھ صلوات توں | تیری قسمت نوں محمد آگیا

اُتم نگری

وہ بھارت عرب کی اتم نگری مکہ نام سوہایو تھی
اک سیوک پنتھ بنا نگری سب مورت پرجی لادیو تھی
ڈنڈوت کرے اور بھینٹ چڑھائے مورت کی استت کایو تھی
بھولی تھی ہر کی بھگتی کو ہٹ دھرمی چت سمایو تھی
لا پرکامی۔ کرپن تھے، تپٹ تھے دھرم گیا نوں سے
لو بھ، ہنکار تھا گھٹی ہیں اور دیا ارڈھی تھی دھیانوں سے
تب کرپا ہوئی پرمیشر کی من آیا مکتش کرے سب کی
شودر۔ ویش۔ ملیچھوں کو کرے اتم اچھے ٹھنی سب کی
ہرمت کو کرسے پوتر مت ہو پوجا ہر کی ست ڈھب کی

پُوجک ہی پربت کو بھا دیں گے اب شرن نہیں برہمن اور گبر بھج کی
ہُوا جنم محمدؐ کرم بھلے گلپ برچھ کہوں اوتار کہوں
ست بچن وہ بھگت دیا کو کہوں احمد آہنکار کہوں

ست دھرتی آکاش موں جوت ہوئی جب لے حمد اپرا پار بہے
پاتال پوتر سب ٹھہرے اور ڈشٹ اگیان ہوشیار ہوئے
سستانگ ڈنڈوت کرے بھگ کی لنگ پوجک جگ چوں گم ار ہوئے
سہنسر بھگ درشناں گتی مونہہ کالے یہ بدکار ہوئے
کاماتر پاپی کرین ہر اک لا الہ کا بھگت ہوا
بس منتر۔ مُول قرآن ہوا دیا ایشور سُرگی جگت ہوا
صمصام کو آیشر مکت بھیو جب سے احمدؐ کے شرن ہوا
نکل پپیا مانگے مورت سے ملی وحدت راجہ کرن ہوا

تیری کہڑی سناواں گل مُسلم!

دس اج دُنیا دے لوکاں نوں تیری کہڑی سناواں گل مُسلم
نہ اوہ شان رہی نہ اوہ آن رہی نہ ایمان دی اوہ تھل مُسلم

دل وچہ ایہہ فکر ہمیش کراں کہڑی گل تیری جگ وچہ پیش کراں
ہندو سکھ یہود عیسائیاں نے تینوں تے ویکھیا اے اجکل مُسلم

جدوں ہندا سی تینتھوں گناہ کوئی بناں رب نہیں سی ہور پناہ کوئی
رَبَّنَا ظَلَمنا دے نعرے تھیں گیا عرش عظیم بھی ہل مُسلم

جدوں مگن سیں رب دے پیار اندر ماری چھال بھڑکدی نار اندر
اکھ جھمکی ڈگوں گلزار اندر انگیار بنے پھُل پھل مُسلم

میں جانوں ہاں تیری عادت دا مڈھوں پُتلا رہیوں سعادت دا
چھُری دیکھ کے شوق شہادت دا تیرا کٹ نہ سکی وال کھل مُسلم

تیرے سوٹے وچہ ایہہ کارے سن وگدے دریا کھلیارے سن
توں لنگھ قلزم تھیں پار گیوں فرعونیاں تے جل تھل مُسلم

جدوں وَڈی تدھ پچھی سی، غصے نال دندیر کُ پیچی سی
تیراں پنڈ کفر دے اک پل وچہ کیتے تدھ اتھل پتھل مُسلم

جدوں سیں توں اصلی روں ہے اُتے نہیں سی نیت غرض تے گوں دے اُتے
گذران تیری لپ جوں دے اُتے ڈھائے کسریٰ دے جا کے محل مُسلم

کدے آیوں جے اپنی جھون اُتے ہو گیا سیں بیڑیاں لوہن اُتے
ہائے طارق اوہ غرناطہ دیاں گلاں کیویں گئیاں بھُل بھَل مُسلم

تیرے سامنے پُتر کوہائے گئے پانی روکے گئے زخم لائے گئے
صمصام چھٹاں ترے خون دیاں اجے چمکن وچہ کربل مُسلم

Scanned by CamScanner

ایک آرزو

(۶ مئی کو ریل میں لاہور سے جھوک دتہ کو جاتے ہوئے لکھی)

اللہ مدت گذری سِکدیاں نوں جوگی سانگ بنان نوں جی کردا
تیرے گھر دے دوالے پِھر پِھر کے محشرا دکھلان نوں جی کردا
تیرا گھر ویکھاں تیرا در دیکھاں تیرے در وچہ دھر دھر سر ویکھاں
جتھے اک نماز دی لکھ بن دی اوتھے عمراں لنگھان نوں جی کردا
کئی پاپ کما بیٹھا میں حج کر کے شرمندہ ہاں مومن تڑپئے حج کر کے
پلا چک کے کعبے دے سینے توں سینہ نال لگان نوں جی کردا
صفا مردہ تیرے شعائر نے اوہناں دوہاں نو چہ منگیائے شاہنے
ماں ہاجراں وانگوں دیاں پھیریاں پان نوں جی کردا
پھر خیف منیٰ ہمزہ عرفہ نالے مشعر یعنی مزدلفہ
پھراں کملیاں وانگوں تھاں تھاں تے کملا سدوان نوں جی کردا
جدوں فارغ ہو جاں حج کر کے کر لواں طواف بھی جی بھر کے
بھا دیں پیدل جاں تیرے پیغمبر دے شہر نوں جان نوں جی کردا
میرا جی کِردا میرا جی گھِر دا اسادا گنبد اکھیاں دچہ پھِر دا
جن ساری دُنیا ٹھار دتی میرا بھی ٹھنڈ پان نوں جی کردا

Scanned by CamScanner

جہڑی مسجد تیرے پیغمبر دی   اوہدی ریس کی طاقت انبر دی
جتھے اک نمازوں ملن گئی اوتھے سیس جھکان نوں جی کردا
جتھے سُتا پیارا اے مولا جگ دا   نبی ابا بکرؓ تے عمرؓ عثمان غنیؓ
سبھے مائیاں جتھے اصحاب سبھی اوتھے مرکھپ جان نوں جی کردا
کدے بئیر غنی تے اُحد دیکھاں دونہہ قبلیاں والی مسجد ویکھاں
اتھاں پھراں پھچوّں پھیر قبا جاکے دو رکعتاں ادا نوں جی کردا
اللہ سچیا اکو فریاد میری کر پوری آس   مراد میری
تیرے پاک نبی دے صدقے جاں، بس صدقے جان نوں جی کردا
تیرے نبی دی نعت سنایا کراں نت گیت پیار دے گایا کراں
صمصام کمینے پاپی دا ایہ زندگی لنگھان نوں جی کردا

نظم

سنت نبی دی سجناں سینے لگائی جائیں
لوکاں دے طعنے چوپے جھولی وچہ پائی جائیں

حسن صہیب دے وانگوں   زید خبیب وانگوں
پاک نبی دے اتوں   جند ذری گھمائی جائیں
دل وچوں شرک کڈھیں   رب دا نہ بوہا چھڈیں

رکیں وہابی آکھن — جم جم آکھی جائیں
لا الہ تے ہو جائیں پکا — ظالم بھے کرن دھکا
اُمِ عمارہ وانگوں — بدن چھڑائی جائیں
کلمہ بلال پڑھیا — کفر دا سینہ سڑیا
اوسے کلمے دا یارا — وِرد پکائی جائیں
تہبند نہ نیواں چھڈیں — دل چوں تکبر کڈھیں
اللہ اکبر منتیں — خود نوں گرائی جائیں
رفع الیدین سُنت — آمیناں بھی ہین سُنت
سُنت دا عاشق بن کے — ماراں توں کھائی جائیں
سُنّت جو مری جگا دیں — اجر سو شہیداں پا دیں
بدعتی مارن بھانویں — سنت اپنائی جائیں
اج بدعت دا زور ہویا — بدعت دا شور ہویا
سُنت دا جھنڈا توں بھی — جگ تے جھلائی جائیں
سنت اج من کے یارا — ہتھ وچ پھڑنا انگیارا
ہتھوں نہ سٹیں بھانویں — سب کجھ جلائی جائیں
سُنت سینے لاکے — پیارے سنگ پیار پا کے

ہمت نال درود پڑھ پڑھ
انگا بھنائی جائیں

Scanned by CamScanner

گذارہ ہوتا جاتا ہے

شہنشاہِ مدینہ جوں جوں پیارا ہوتا جاتا ہے
جہاں کے پیرجھاتوں سے کنارا ہوتا جاتا ہے
میں جوں جوں راہ طیبہ میں ذلیل و خوار ہوتا ہوں
بحمداللہ بلند اتنا ستارا ہوتا جاتا ہے
میں جتنا خطوت شیطان سے پرہیز کرتا ہوں
صراطِ مستقیما کا اشارہ ہوتا جاتا ہے
ہزاروں مرشدوں کی جوتیاں تم کو مبارک ہو
میرا تو بس محمد پہ گذارہ ہوتا جاتا ہے
میری آنکھوں میں کیوں نہ جچ جائے دنیا کی کوئی بستی
کہ جب ہر سال طیبہ کا نظارہ ہوتا جاتا ہے
محمد ہی محمد ہے جہاں میں رہبر کامل
تبھی تو آنکھ کی پتلی کا تارا ہوتا جاتا ہوں

مبارک ہو تمہیں پیروں کے قصے اور ریلائیں
ہمیں تو اک قرآں کا سہارا ہوتا جاتا ہے

Scanned by CamScanner

تیری رضا کیا ہے؟

۱۲ر اپریل ۱۹۷۸ء کو اقبال ڈے پر لکھی گئی

ذرا خاموش سنا میرے کانوں نے سنا کیا ہے
سروشِ آسمانی سے کہنے والے نے کہا کیا ہے
حجازی لے سے مطرب پر ترانہ کوئی گاتا ہے
ترنم میں تلطف میں بھرا اس نے مزہ کیا ہے
یہ نغمہ ہے کہ نشتر دل کی گہرائی میں جا پہنچا
تعجب! دو ہی لفظوں سے میرے دل میں بھرا کیا ہے
سکندر ہو قلندر اب میری نظروں میں یکساں ہیں
وجود و عدم سے دونوں کی مجھ کو فائدہ کیا ہے
میری پرواز برتی اب کھلے علقے کی حامل ہے
کہوں کیا ابتدا اس کی اور اس کی انتہا کیا ہے
خودی سے میں نے کر ڈالا نشیمن تار تار اپنا
عقابی شان رکھتا ہوں نشیمن میں دھرا کیا ہے
بتا دوں راز؟ گر احساس قلبی کچھ ودیعت ہے
سنو لاہور سے اک کہربائی گرد کا تودہ!

وہ خاموشی کی رنگین لے سے گانا گا رہا کیا ہے
خودی کو کر بلند اتنا کہ ہر تقدیر سے پہلے
خدا بندے سے خود پوچھے بتا تیری رضا کیا ہے

گوندا چلا جا

محمد محمد پکوندا چلا جا ‏ ایہو گیت صمصام گوندا چلا جا
محمد پیارا بڑی شان والا ‏ بڑی شرم والا بڑی آن والا
اوہ اسلام والا اور قرآن والا ‏ توں بس نعت اوسدی سنوندا چلا جا
محمد محمد اوہ معراج والا ‏ بھلے بھاگ والا بھلے راج والا
اوہ لڑ لگیاں دی بڑی لاج والا ‏ درداں دی برسات پوندا چلا جا
مسلمان بن جا مسلمان ہو جا ‏ محمدؐ دی سنت تے قربان ہو جا

نبی پاک دے زیر فرمان ہو جا
تے بدعت دے سر خاک پوندا چلا جا

مری ہوئی سنت نوں زندہ کرا کے ‏ اجر سو شہیداں دا رب کولوں پا کے
تے بدعت نوں جتیاں دے ہیٹھاں لا کے ‏ توں نیکی تے نیکی کموندا چلا جا
محمدؐ دا فرمان لا سجناں سینے ‏ جے توحید سنت دے کھٹنے خزینے

تاں گھر وطن چھڈ چل مکے مدینے
اوتھے اک دی لکھ نیکی پوندا چلا جا

نعت شریف

محبوب خدا دیاں گلیاں وچہ جس وچہ رسائیاں ہندیاں نے
ہر پاپی دل دیاں دھو دھو کے خوب صفائیاں ہندیاں نے
جدوں کندھاں دِسن مدینے دیاں تیہاں ساریاں ٹھر دیاں سینے دیاں
دلوں حسد تے بغض تے کینے دیاں واہ وا رگڑ منجائیاں ہندیاں نے
جدوں روضہ اطہر نظر پوے دل بے صبرے نوں صبر پوے
بے نور اکھاں نوں خبر پوے اک دم روشنائیاں ہندیاں نے
دل جیوں جیوں رجدا اے حرم اندر بھکھ تیوں تیوں وددھی جاندی اے
اکھاں جیوں جیوں شربت وصل پیون تیوں تیوں ترہائیاں ہندیاں نے
ستھ اڈ اڈ بہاں کمینہ میں منگاں رب کولوں شہر مدینہ ئیں
ویکھاں صمصام دیاں کس دن منظور دعائیاں ہندیاں نے

نعت شریف

اُٹھ شمع روئے محمد کا اے مسلم تو پروانہ بن
اس چاند کے عشق چکورا بن اس ماہی کا مستانہ بن
اُٹھ پلیتم پیت کی ریت دکھا اس پریم سُندر کے گیت سُنا

Scanned by CamScanner

میرے حبشی سا متوالا بن — میرے قرنی سا دیوانہ بن
جاگی پربت گگن شہادت دی — جاگی لگن سے جگن کی بپت کٹی
واگی اگن بسنتر میں جل جا — واگی مسجد کا حسنانہ بن
جیسے بجلی کا چمکارا بھیو — ویسے شری محمدؐ اکاش گیو
ملاقات ہوئی پرماتما سے — انتحیات گیو نذرانہ بن
شری ابراہیمؑ کی پراتھنا — شری عیسےٰ مسیح کی نویدنا
شری جگت گرد من موہنتا — من موہن کا مستانہ بن
وہ سرتاج منیر بشیر وہی — وہی جگت گرو بل بیر وہی
پرلے کے دن کی دھیر وہی — واکے چرنن کا دیوانہ بن
شری ایشور دیا لو دیا کرو — اس روپ سروپ کا درسن ہو
صمصام کو یشر تر جائے — جلائے جیو جنت نذرانہ بن

نعت شریف

دل لگ دا اے محمد دے پہیراں دے وچ
مینوں دھر دئی نہ پھرد سوہنے شہراں دے وچ
من منگدا اے روضے دے پاس ہوواں
اوس جنت چوں کدے نہ اداس ہوواں
لکھیا جاواں بلالاں تے زبیراں دے وچ

Scanned by CamScanner

دل لگ دا اے محمدؐ دے پیراں دے وچ

لکھیا جیا داں صدیقاں صحبیاں دے وچ
لکھیا جیا داں فاروقاں تے خلیباں دے وچ
لکھیا جیا داں حسّان جہے سیراں دے وچ
دل لگ دا اے محمد دے پیراں دے وچ

اوہدی جُھتی توں تخت قربان کر دیاں
جے اوہ چاہے تے پیش سو جان کر دیاں
میں نہیں خوش خانقاہاں ویراناں دے وچ
دل لگ دا اے محمد دے پیراں دے وچ

میرا پیر سچا پیراں دا اے پیر سجناں
جہدے نام نے کلیجہ دِتا چیر سجناں
ہُن مڑ مڑ نہ واڑو مینوں غیراں دے وچ
دل لگ دا اے محمدؐ دے پیراں دے وچ

مینوں فرصت نہیں لوکو بغداد جان دی
کوفے پٹن اجمیر اتے ملتان دی
اکھاں ڈھنڈیاں نہ ہون ایہناں شہراں دے وچ
دل لگ دا اے محمدؐ دے پیراں دے وچ

مینوں چھڈ دو ہُن رہن دیہو میرے حال تے
میں نہیں عاشق ہُن گدّیاں تے حسن و مال تے

Scanned by CamScanner

دل لگ دا اے محمدؐ دے پیراں دے وچ
لکھیا جیا داں صدیقاں صحبیاں دے وچ
لکھیا جیا داں فاروقاں تے غلبیاں دے وچ
لکھیا جیا داں حسّان جہے شیراں دے وچ
دل لگ دا اے محمدؐ دے پیراں دے وچ
اوہدی جُتی توں تخت قربان کر دیاں
جے اوہ چلے تے پیش سو جان کر دیاں
میں نہیں خوش خانقاہاں ویراناں دے وچ
دل لگ دا اے محمدؐ دے پیراں دے وچ
میرا پیر سچا پیراں دا اے پیر سجناں
جہدے نام نے کلیجہ دتا چیر سجناں
ہُن مُڑ مُڑ نہ واڑ دے مینوں غیراں دے وچ
دل لگ دا اے محمدؐ دے پیراں دے وچ
مینوں فرصت نہیں لوکو بغداد جان دی
کوفے پٹن اجمیر اتے ملتان دی
اکھاں ٹھنڈیاں نہ ہون ایہناں شہراں دے وچ
دل لگ دا اے محمدؐ دے پیراں دے وچ
مینوں چھڈ دے ہن رہن دیہو میرے حال تے
میں نہیں عاشق ہن گدیاں تے حسن و مال تے

Scanned by CamScanner

کا ہنوں پا ڈ ہن مفت ڈیراں دے وچ
دل لگ دالے محمدؐ دے پیراں دے وچ

میریاں لگیاں ازل دیاں توڑیو نہیں
میرا مُنہ اس سوہنے دتوں موڑیو نہیں
پیا رہن دیو مینوں اوہدے پیراں دیو چ
دل لگ دالے محمدؐ دے پیراں دیو چ

میں تے قال اللہ قال رسول سُنیاں
شرک بدعت والے بُت نوں میں ہتھیں بھنّیاں
شر چھڈ کے تے حصہ لیا خیراں دے وچ
دل لگ دالے محمدؐ دے پیراں دے وچ

گلیاں دیکھاں جاں شہر مدینے دیاں
تیہاں ساریاں مٹھ دیاں سینے دیاں
لگن غوطے عشق دیاں نہراں دے وچ
دل لگ دالے محمد دے پیراں دے وچ

صمصام رکھ شغل توں درود پاک دا
تیرا ہووے جے خمیر شالا اوسے خاک دا
مل جاوے تھاں تھوڑا جیہا تینوں پیراں دے وچ
دل لگ دالے محمدؐ دے پیراں دے وچ

Scanned by CamScanner

حمد باری تعالیٰ عز اسمہٗ

اپنی وڈیائی کریں اِنی اَنا اللہ آکھ کے
دیں تسلی مومناں نصرمن اللہ آکھ کے
نا امیداں عاصیاں نوں پھیر دے دِتی اُمید
فضل تھیں لاتقنطوا من رحمۃ اللہ آکھ کے
ذات تیری علم تیرا آپے صفتاں کیتیاں
ابتدا قرآن تھیں الحمد للہ آکھ کے
مال سارے دا توں مالک مال والے بھی تیرے
کردا ایں آزمائشاں ہن دا قرضوا اللہ آکھ کے
علماں والے کرن خواہش کجھ ہور بھی پڑھ لیئے
کیتا توں پابند سب نوں اِتقوا اللہ آکھ کے
عاصیاں دے واسطے بوہا کرم دا ہے کھولیا
پھیر آوازاں ماریاں توبوا الی اللہ آکھ کے
اثر قرآن دسیا پہاڑتے جے اُتر دا
خاشعاً متصدعاً من خشیۃ اللہ آکھ کے
چارہ نہیں صمصام نوں توحید دی طاعت بغیر
چلے پاسے روک سکے توں قل ھو اللہ آکھ کے

Scanned by CamScanner

ہمارا راہبر ہمارا ہادی رؤف بھی ہے رحیم بھی ہے

وہ کملی والا خدا کا پیارا عزیز بھی ہے حلیم بھی ہے

بشیر بھی وہ نذیر بھی وہ سراج بھی وہ منیر بھی وہ

جہاں والوں کا بادشاہ بھی کہیں رکھتا کلیم بھی ہے

وہی مزمل وہی مدثر وہی محمد وہی مطہر

ولا تخط کا بھی مخاطب جہاں میں سب سے علیم بھی ہے

وہی ہے سید، وہی ہے شافع وہی ہے رحمت جہاں کی خاطر

حمید گر گنجہائے کا مالک ادھر محمد سلیم بھی ہے

خدا کا مخلوق نوا بھی ہے وہ باپ جیسا خلیل بھی ہے

وہ مثلِ عیسیٰ مسیح بھی ہے وہ مثلِ موسیٰ کلیم بھی ہے

امیر بھی وہ فقیر بھی وہ امین بھی وہ متین بھی وہ

کفر کے جور و جفا کے بدلے وہ رکھتا خلقِ عظیم بھی ہے

میں شجرِ طوبیٰ کے رنگہائے سے گنوں گنا ونگا رنگ کیا کیا ہے

کہیں یتیموں کا مولا ہے وہ کہیں مولا یتیم بھی ہے

چلو تماشائیو بزمِ محشر شفیعِ عالم ادھر کھڑے ہیں

ادھر بھی صمصامِ رو سیاہ بلا کا ظالم اثیم بھی ہے

Scanned by CamScanner

حُبِّ حبیب صلی اللہ علیہ وسلم

جہڑا پاک نبی دے سنگ پیار ہو گیا
بھانویں لکھ گنہگار بیڑا پار ہو گیا

نبی طٰہٰ والا جس نے تاج پا لیا — اسکے رات چڑھ براق تے معراج پا لیا
ہو کے قاب قوسین راز دار ہو گیا

جہدے نبی دے دوار تے رسائی ہو گئی — اوہدے اوگناں تے پاپاں دی صفائی ہو گئی
اوہدا دوزخ بھی یار و گلزار ہو گیا

ہتھ نبی دے پھڑائی جس نے ہتھ اپنی — چھڈی ستھ اپنی تے گل کتھ اپنی
بس پچھے پچھے چلنا وہار ہو گیا

جس نے پھڑ لیا دامن مکی مدنی پیر دا — کدوں ویہنا ای بغداد جا کے دستگیر دا
اوہ تے ایسے بوہے دا چوکیدار ہو گیا

جہڑا نبی دی حدیثوں دل اکدا نہیں — فقہ کوفیاں تے شافیاں دی تکدا نہیں
اوہ قال قال دے اندر سرشار ہو گیا

جہنوں ذرا اثر ہو گیا خلیلی رنگ دا — اوہ گنج بخش کولوں نہ جا کے خزانے منگدا
اوہ تے حسبنا اللہ تھیں شاہوکار ہو گیا

اسمٰعیل ورگی جہدی آن ہو گئی — دھون چھری ہیٹھ رکھنی آسان ہو گئی
نقشہ کربل دا جس طرح تیار ہو گیا

Scanned by CamScanner

دند ٹُٹا سُن کے کسے اپنے دند بھن لئے   جان وارنی نبی توں کنیاں لک بنھ لیئے
کوئی سکا پیت مارن توں تیار ہو گیا

کسے مائی آکے جدوں موہنوں کلمہ بولیا   آیاں سینکڑے مصیبتاں تے دل ڈولیا
بدن اوہناں نال بچ کے دو پھاڑ ہو گیا

کوئی ستر دھیاں مار کے دوارے آوندا   پڑھدا کلمہ تے عزتاں اجلیاں بناوندا
جبرائیل اوہدی شکل تے اوتار ہو گیا

کوئی حبش ولائتوں پیا خط لکھدا   کوئی کالا جہیا بندہ کدھروں آیا دکھدا
لائی پریت کالا رنگ بھی سنگار ہو گیا

جدوں مسلمان سچا پکا مسلمان سی   ایہنوں بیڑیاں جہازاں دا اکدن دھیان سی
چڑھیا گھوڑے تے سمندراں توں پار ہو گیا

ایہہ جدوں حق دی ترقی دی سی تانگ رکھدا   زمیوں چک کے پہاڑاں تے اولانگ رکھدا
اج چھڈیا قرآن تے خوار ہو گیا

دِلوں آیا جدوں ماہیاں دا ڈیری بن گئے   دل پتھر دا لے کے اتے سینہ تن کے
صمصام تیری نظم دا شکار ہو گیا

○

سُننے والیا کھلا ہویا ای دربار محمد دا
آجا بن مولا دیا تو کاتا بیدار محمد دا
چھڈ محبت دُنیا والی !   اوڑک چھڈنی تے جینا ایں خالی

Scanned by CamScanner

جیکر لیناایں رتبہ عالی
کرلے پیار محمد دا
ایہہ دنیا ہے اوڑک فانی
نہ کرھنا لیع توں زندگانی
بندیا من لے حکم قرآنی
کراقرار محمد دا

جہڑے آگئے ایس دربارے
رب نے دوہیں جہانیں تارے
جھوٹن جنت خلد چوبارے
قرب وجوار محمد دا

جنہاں نے اکھیاں اتوں لایاں
بھل گئیاں دا تائیاں چترائیاں
بھدے پھردے وانگ سودائیاں
خوش دربار محمد دا

ہاکاں مارے نیپا موہانا
جس نے پار سلامت جانا
آجاؤ میرا ساتھ بنانا
واہ اشتہار محمد دا

راہوں بھل گیو گمراہو
جنگلاں وچہ نہ جان گواؤ
آؤ چڑھو چڑھو چڑھ جاؤ
جہاز تیار محمد دا

آصمصام دوارہ ملیئے
جتھ بہادیوے مول نہ ہلیئے
نال مہانے دے چڑھ چلیئے
بیڑا پار محمد دا

حلیہ شریف

سوہنا نبی دا چہرہ چودھویں دے چند وانگوں
کالیاں دو زلفاں لٹکن ریشمی کمند وانگوں

منہ سی میٹھا اُس والا
عاصیاں دی آس والا

حسن دی پیاس والا — شربت سی کھنڈ وانگوں
حیا دیاں کاناں دوتویں — اُپر کماناں دونویں !
تیوڑی بغیر متھا — سی دند کھنڈ وانگوں
نک تلوار سوہنا — رخسار گلنار سوہنا
موتییے دی طاقت کی لے — چمکے جو دند وانگوں
صاف بلوری سینہ — جس وچ نہ غصہ کینہ
طاقتاں والے ڈولے — رستم اسفند وانگوں
لباں کٹائیاں ہویاں — نال ملائیاں ہویاں
لمّی تے بھاری داہڑی — ڈاڈے پابند وانگوں
آنوں تے شانوں سوہنا — سارے جہانوں سوہنا
کس نے دَ دَفْعَنَا پایا — رتبہ بلند وانگوں
حسبوں تے نسبوں سوہنا — وہبوں تے کسبوں سوہنا
تاہیوں صمصام لبھے — چیز پسند وانگوں

نعت شریف

مخلوق خدا دی اک پاسے — محبوب ربانا اک پاسے
سارے جگ دی دھرتی اک پاسے — میرا عرب سوہانا اک پاسے
والضحیٰ دیاں چمکاراں اک پاسے — چہرے دیاں دمکاں اک پاسے

Scanned by CamScanner

واللیل سیاہی اک پاسے ... زلفاں دا سہانا اک پاسے
سولی تے بلارا اک پاسے ... کربل دا نظارہ اک پاسے
میدان اُحد وچہ صدقے جاں ... دند دا شہید ہونا اک پاسے
کسے نال کوہاڑے دے بت بھن کے ... تل فعل کبیرہم آکھیے
قل جاء الحق دے اشارے نئیں ... بت توڑ گرانا اک پاسے
اوہنوں شان یٰسین دی پگ والے ... اوہ تے مرشد سارے جگ والے
اک کشتی دا ضامن اک پاسے ... سارے جگ دا مہانا اک پاسے
اوہدیاں جھگیں دھماں بیتاں نے ... سن کے کلمہ پڑھیا کئیاں نے
کوئی اُمتاں دے حق بد دعا کردا ... ایتھے سینے نال لانا اک پاسے
دریا دیاں لہراں اک پاسے ... انگلاں دیاں نہراں اک پاسے
پتھراں دا بہنا اک پاسے ... چند پہاڑ دکھانا اک پاسے
رب نفسی آوازہ اک پاسے ... رب امتی تقاضا اک پاسے

سارے جگ دے پاپی اک پاسے
صمصام نمانا اک پاسے

محمدؐ دے رتبے نوں پا کوئی نہیں سکدا
جہاناں دی رحمت کہا کوئی نہیں سکدا
جتھے رات معراج مرکار پہنچی ... جتھاں فلکاں نوں چیر جا پار پہنچی

مقام اس دے نبیاں چوں جا کوئی نہیں سکدا

شہادت دی انگلی میرے پیر دا انگوں کھڑی کر کے اسمان دل تیر دا انگوں

قمر کر کے دو ٹکڑے دکھا کوئی نہیں سکدا

پھرن پیر جگ تے جیوں براتی ڈڈیاں دعوے ہزاراں تے پگاں نے وڈیاں

پر روڑاں نوں کلمہ پڑھا کوئی نہیں سکدا

اوہ ختم نبوت دا سالار آیا نبوت دے بوہے نوں ہے مار آیا

تواں ہن نبی جگ تے آ کوئی نہیں سکدا

جے مکتی فلاح مولا تھیں منگدے ہو تاں کلمہ حق پڑھو پھیر کیوں سنگدے ہو

محمد سوا بخشوا کوئی نہیں سکدا

گنہگارو بدکارو چوہڑے چمارو محمد دے دروازے تے آجاؤ یارو

سوا اس دے سینے لگا کوئی نہیں سکدا

پھرن مارے مارے شودر بچارے دھرم والے ڈھوئی نہ ٹھاکر دوارے

ایہناں اپنے چرنکے چڑھا کوئی نہیں سکدا

اے شودر رہلشے نہ زندگی گواتوں نہ در در جاکے نہ ڈر ڈر کراتوں

محمد بناں نال کھا کوئی نہیں سکدا

جنہاں نیچاں دامن محمد دا پھڑیا سورگاں دے مالک بنے کلمہ پڑھیا

ایہہ رتبہ خدا توں دوا کوئی نہیں سکدا

جے ایتھے کھڑا پڑھ لئیں کلمے دی بانی تاں صمصام پیوے تیرا جوٹھا پانی

تے مسجد تھیں تینوں ہٹا کوئی نہیں سکدا محمد دے رتبے نوں پا کوئی نہیں سکدا

Scanned by CamScanner

نورِ اسلام

ایہہ سچّا نور پھوکاں نال نہیں بجھایا جاوناں
ساری دنیا دی خلقت آوسے کٹھ کر کے
بن کے دشمن تے سینہ کفر نال بھر کے
پر ایہہ نام اسلام نہیں مٹایا جاوناں
تتے ٹھنڈے سمے ایس نے ہزاراں دیکھ لئے
ایہدے پیر مضبوط نے کفاراں دیکھ لئے
ایہہ پہاڑ جیڈا بھار نہیں ہلایا جاوناں
ایہنوں ڈاہڈی سوکھی اگ وچ چھال مارنی
دھون چھری ہیٹھاں رکھ کے تے قسط تارنی
ہو کے وطن توں بے وطن بھی پھرایا جاوناں
دند ٹٹے رسولؐ دے معلوم سب نوں
کتے حمزہؓ دا سیس اساں دتا رب نوں
کربل وچہ شاہ حسینؓ دا کوہایا جاوناں
کنہاں حافظ تے قاری ایہدی بھینٹ چڑھ گئے
تے امام کئی جیلاں وچہ جا کے مر گئے
کالا منہ حضرت مالکؒ دا کرایا جاوناں

اسماعیل اک ڈرائی وچہ ماں نے جنیاں
سرحد جا کے اوہدا کی تماشہ بنیاں
مالاکنڈ وچہ بوٹیاں کرایا جاونا

تازہ تازہ قربانیاں نوں ویکھ آن کے
عبدالرشید تے صدیق دتی جان جان کے
علم الدین غازی پھانسی ٹنگایا جاونا

ہُن وی مرن دی تیاری مسلمان رکھدا
اسیں نور تائیں نال اپنی جان رکھدا
ایہہ ایہدی جان نالوں جُدا نہیں کرایا جاونا

اسیں نکلدے ہاں سراں اُتے کفن بنھ کے
جان وارنی خدا توں دلوں نذر من کے
صمصام سوکھا سانوں نہیں مٹایا جاونا

سرشار ہو چلیئے

مدینے دی محبت وچہ دلا سرشار ہو چلیئے
جنھوں لوکیں شفا پاون اسیں بیمار ہو چلیئے
میں صدقے جس جگہ سرکار دو عالم رہے پھردے
اوہناں نورانی گلیاں وچہ چلو اک وار ہو چلیئے

خدا دے گھر دے گرد اگر دھو چکے گناہ جہاں تک
چلو ہن روضہ جنت دے بھی حقدار ہو چلیے

نبی پاک دا محراب تے منبر اکھیاں تکیے
گناہاں دی تپش اُترے تے ٹھنڈے ٹھار ہو چلیے

گناہاں والی کالک نے کیتا اے دل تے مُنہ کالا
زیارت روضہ انور تھئیں پُر انوار ہو چلیے

اوہ مسجد ہے کہ بیڑہ ہے محمد ہے ملاح جس دا
ہووے قسمت تے پہلے نور چڑھ کے پار ہو چلیے

مکاں نالوں مکیں دا مرتبہ عالی جہاں جانے
اوتھے آرام فرما ہے میری سرکار ہو چلیے

اوہ جس دے قدم فرشاں توں چلے عرشاں تک پہنچے
شفاعت دا وسیلہ قبر دا دیدار ہو چلیے

اشارہ جس دی انگلی دا قمر نوں کر گیا ٹکڑے
مدینے وچ اوسے سرکار دا دربار ہو چلیے

کہاں جد السلام علیکم میں نزدیک روضے دے
سُنے خود آپ نبی کنیں سیدالابرار ہو چلیے

کوئی جاوے نہ جاوے ایہہ تے اپنی اپنی مرضی ہے
اسیں صمصام اپنے پیر دے دربار ہو چلیے

سلام آکھاں

الحمدللہ میں آپے جا کے سرور نوں سلام آکھاں
رخ انور دل اظہر مطہر نوں سلام آکھاں

ہوا کدے لے جائے گی سینہاں درد منداں دا
میں حاضر ہو کے خود اپنے پیغمبر نوں سلام آکھاں

سلام آکھاں جنہوں سرکار نے فلکیں بلایا سی
شفیع المذنبیں دنیا دے جوہر نوں سلام آکھاں

سلام آکھاں جو آدم نالوں پہلاں رحمتاں بنیاں
تے آدم دی نسل ساری چوں بہتر نوں سلام آکھاں

سلام آکھاں جو انگلی نال چند نوں کر گیا ٹکڑے
میں خوش رُو تے خوش خو تے خوشتر نوں سلام آکھاں

سلام آکھاں جس دی اُمت زمانے تھیں نرالی ہے
اوہ سب نبیاں دے افضل نوں تے بہتر نوں سلام آکھاں

جہدے پنجے تھیں نہراں پنج مولا نے چلائیاں سن
میں اس رحمت تے برکت نوں مہتر نوں سلام آکھاں

جو ماراں کھا کے دشمن تھیں ہدایت دی دعا منگدا
میں اس الفت دے پہلے بہادر نوں سلام آکھاں

Scanned by CamScanner

کفاراں نے جنہوں مجبور کر کے کڈھ دتا مکیوں
میں اس مظلوم گھر چھڈ گئے مہاجر نوں سلام آکھاں

فتح دے دن جس نے معافی کفر نوں بخشی
میں اس دریائے رحمت دے ثنا درنوں سلام آکھاں

کوئی جاوے کسے پاسے ایہہ اپنی دل پسندی اے
مگر صمصام میں تے اپنے رہبر نوں سلام آکھاں

ٹھنڈاں پا دِتیاں

۲۳ دسمبر ۱۹۴۷ء کو جہاز انگلستان میں لکھی گئی

مدینے دی زیارت نے کلیجے ٹھنڈاں پا دِتیاں
تمامی دل دیاں مرضاں بحمد اللہ گوا دِتیاں

نظر آیا جاں چندراں میلاں توں جلوہ مدینے دا
اکھاں بھکھیاں نوں دِس گنبد نے بھکھاں ہور لا دِتیاں

میں صدقے اج مزہ آیا دروداں دا سلاماں دا
جو حباں دل دے وچ سُتیاں نظارے نے جگا دِتیاں

ہوئی جد داخلی مسجد دی وچہ باب مجیدی تھیں
اکھاں ٹھریاں تے زینت نے کلیجے ٹھنڈاں پا دِتیاں

Scanned by CamScanner

خدا دے اجر تُرکاں نوں جنہاں نے خرچ کر کر کے
جہاناں وچہ ترویج نبوی سندیاں دھماں مچا دتیاں
پہر ہُندی جے کیہیاں اٹاں دی مسجد تے چھت کھجوراں دی
جہدے اندر نبی پاک نے عمراں لنگھا دتیاں
ہوندے بارش تے چکڑ وچہ کیتے سرکار نے سجدے
اوہ چکڑ بھریاں پیشانیاں مولا نوں دکھا دتیاں
تاثر ہور دل بھی پاڑدا شان فقیری تکیں
جیویں سرکار نے فانی زندگی دیاں گھڑیاں وہا دتیاں
کہیا جد السلام علیک ایہا النبی میں نے
آوازاں میریاں رب نے نبی دے کنیں پا دتیاں
نبی دے گھر تے منبر دے وچالے کیاری جنت دی
خدا دا شکر جس نے اس دے وچہ گھڑیاں لنگھا دتیاں
تیری قسمت دا شہرہ ہو گیا صمصام ملکاں تے
کہ ایسے بے زر، بے پر دیاں آساں پہنچا دتیاں

مدینے دیاں گلیاں

۲۱ نومبر ۱۹۷۸ء کو مکہ مکرمہ میں لکھی گئی

جتھے پھردی رہی سرکار میری واہ وا شہر مدینے دیاں گلیاں
جہڑی گرد نے پیر دے پیر چمے اوہدی مہک جیوں چنبے دیاں کلیاں۔

Scanned by CamScanner

ایہہ اوہو شہر مدینہ این — جتھے رحمت گنج خزینہ این
جھا تویں نوحؑ دا پاک سفینہ این — جہدے وچہ چڑھیاں بھلیاں بھلیاں
ایہہ چھپر پاک محمدؐ دا — ایہو پیارا ساک محمدؐ دا
ایہنوں بہت تپاک محمدؐ دا — جھوکاں ہے تے ایتھی کسیاں
ایتھے نبیاں دا سردار وسے — محبوب خدا دلدار وسے
توں علمبردار دے تائیں — بھلیاں بھلیاں آ بھلیاں
ایہہ طیبہ جگ تے دھمیا سے — جہدا نام جو نہہ کوٹیں گجیا سے
ہر عاشق آ آ چمیاں سے — جہدیاں اکھیاں ایدھر آ رلیاں
ایہہ ملجا اوگن ہاراں دا — نالے ہادی ہے بدکاراں دا
دار الشفا بیماراں دا — پچھیاں ہون ایتھے گلیاں بھلیاں
جھڑا چلیا ہے راز شفاعت دا — رکھے دل وچہ شوق زیارت دا
پھر ملنا نہیں وقت اطاعت دا

جھڑا قبر تے نال نصیب گیا — گویا اس نے دیکھ حبیب لیا
اپنی مرضی دا ٹول طبیب لیا — او بدے دلدیاں مرضاں ہل چلیاں

صمصام مدینے چل چلیئے
لوہا اپنے پیر دا چل ملیئے
پڑھ پڑھ صلوٰۃ اگانہہ گھلیئے
جتھے سوہنے بنی جائیں جا ملیاں

Scanned by CamScanner

بھر پُور ہُندیاں نے

۴ر نومبر ۱۹۷۴ء کو مکّہ مکرمہ میں لکھی گئی

جنہاں دیاں قسمتاں مولا دتّوں بھر پُور ہُندیاں نے
اونہاں دیاں حرکتاں مکروہ بھی منظور ہندیاں نے
دِنے راتیں اوہناں نوں حاضری دربار مولا دی
اوربھانویں چین وچہ وسّن دلوں نہ دُور ہندیاں نے
تصوّر وچہ ای بوسے لیندیاں نے حجرِاسود دے
کدے اد منزل تے رو رو چکنا چور ہُندیاں نے
خدا دے گھر دے گردا گرد مارن پھیرے تے پھیرا
چکوراں جیویں دوا لے چند دے مجبور ہُندیاں نے
جو گھٹے بھریاں عاجزی بن دکھاون چال درویشی
خدا خوش کر لیندے آپ بھی مسرُور ہندیاں نے
جنہاں نوں مل گئی خیرات مولا دے دروازے تھیں
اوہ سجدہ شکر وچہ رو دن کدوں مغرُور ہُندیاں نے
نہ حاجت سونے چاندی دی نہ رنگا رنگ لباساں دی
فقیری سانگ گرد آلود نوُر و نور ہُندیاں نے

Scanned by CamScanner

اوہ ساری رات غفلت وچہ گذارن بھاویں سوں سوں کے
اوہناں دی حاضری ایویں جیویں گیاں کوہ طور ہندیاں نے
دستے راتیں اوہناں نوں جا مدینے دی زیارت دا
سیاہ کملی دے پیچھے کملیاں مشہور ہندیاں نے
جنہاں دے دل دے وچہ ہووے تکبر تے ریاکاری
اوہ بھاویں حوراں بھی ہوون خصم تھیں دور ہندیاں نے
چلو صمصام چھپئے چڑھیئے گرد پیراں دی
جو حاضر شوق تھیں ہر سال با دستور ہندیاں نے

میزاب رحمت

وگ ذرا توں تیز ہو رحمت دیا پرنالیا عاصیاں تے رحمتاں دیاں چھٹاں پاون والیا
کتنی رحمت تیرے اتے مولا تے رحمان دی
کعبۃ اللہ دے سیرے نوں ہتھ پاون والیا
تیرے تھلے سب کھلوکے رب توں منگن رحمتاں سچ مچ اج توں رحمتاں دی جھور یاں والیا
تیرے وچہ دی ہو کے آوے پانی جو برسات دا
کر دتا اکسیر رب نے رتبے پاون والیا
ایسی جیہی پائی توں مولا دے گھر توں گھٹ کے حشر تک اس ساتھ نوں پورا نبھاون والیا
وانگ پرنالے کدے صمصام تے کرچھڑیں
بخشاں یا دیں گناہ دے ہیٹھ آون والیا

نقشہ عرفات حج ۱۹۳۸ء

وہ دیکھو ہاتھ پھیلائے کھڑا ہے ملک کا والی !
وہ شوکت جاہ و حشمت شان وحدت نے مٹا ڈالی
وہ ننگے سر غبار آلود کیا پہنے لباس آیا
وہ روتا مانگتا سائل میرے داتا کے پاس آیا

پرے دیکھو پرے باندھے جماعت ہے وزیروں کی
امیروں تاجداروں کی مگر شکلیں فقیروں کی
لباس امتیازی کوئی گردانا نہیں جاتا
کہ ہے یہ کس وطن کا مرد پہچانا نہیں جاتا

کہیں کس کو کہاں کا ہے نظر حیران ہوتی ہے
ہاں البتہ کچھ چہروں سے یہاں پہچان ہوتی ہے
یہ اکثر لوگ بن داڑھی کے منہ گورے نمازی ہیں
پڑوسی مصطفٰےؐ کے یعنی یہ سارے حجازی ہیں

وہ جن کے منہ میں مسواکیں ہیں یہ نجدی دلاور ہیں
یہ سب توحید سنت کے سمندر کے شناور ہیں
وہ دیکھو شام والوں کے ضیا رہے پُرضیا چہرے
وفا سے پُروفا چہرے حیا سے پُرحیا چہرے

Scanned by CamScanner

یہ چہرے جن کے با غیرت کلیجے آن والے ہیں
ہیں آنکھیں خون سی رنگیں ترکی شان والے ہیں

پرے وہ فارسی دیکھو ورے دیکھو یہ ایرانی
اِدھر بلخی اُدھر غزنی یہ یمنی اور وہ سوڈانی

چہرے گول چھوٹے قد دراز کچھ پست سی بینی
بہت ان میں سے جاوی ہیں برمی و چینی

قد آور سرخ چہرے ہیں یہ کابل کے پٹھان آئے
وہ ترکستان والے اور یہ روسی ترکمان آئے

وہ دیکھو ہند والے بھی خدا کے روبرو آئے
یہ کرتے جستجو آئے یہ لے کے آرزو آئے

جوان و پیر و مستورات و بچے ساتھ شامل ہیں
تضرع، انکساری، اضطراری میں یہ کامل ہیں

یہ قبلہ رو اٹھا کر ہاتھ روتے گڑگڑاتے ہیں
نہایت ابتہال و عاجزی سے کچھ سناتے ہیں

یہ سارے اپنی اپنی جا پہ مولا کے پجاری ہیں
فقیری سانگ کرکے مانگنے آئے بھکاری ہیں

انہیں میں ایک صمصام حزیں بھی نظر آتا ہے
جسے جو کچھ مانگتا مولا کے در تھیں لیکے جاتا ہے

Scanned by CamScanner

ترجمہ لبیک

لبیک لبیک ہزار داری لبیک میرے کردگار سائیں
تیرا نہیں شریک جہان اندر توں وحدہٗ لاشریک قہار سائیں
نافرمانیاں کر کر تھکیا ہیں کالا منہ ہویا شرمسار سائیں
کر کے سر ننگا ہو کے شرمندہ اوڑک آ ڈگا دربار سائیں
جو کچھ ہوئے گناہ کذات کولوں بخشش نہیں امید زنہار سائیں
اگے ڈگیاں شیر نہ کھاوندا اے توں آپ غفار ستار سائیں
لاتقنطوا نے آس ودھادتی جرأت کر آیا تائیں خوار سائیں
ایہہ ٹھیک کہ سد کے آپ کوئی پھر نہ کرے سختی سرکار سائیں
ڈٹھے کل دریا پہاڑ جنگل ڈٹھے بڑے بڑے دربار سائیں
اوڑک جھاڑ دتا مینوں ساریاں نے کسے کیتا نہ ذرا پیار سائیں
آخر عرب دا اک جوان بانکا باہنوں پکڑ کے لوے کھلیار سائیں
پھلے ساہ تے شکل حیران ڈٹھی مینوں پچھیا نال پیار سائیں
کی گجھ لبھدا پھریں مسافرا اوئے شکلوں جاپدا ایں طلبگار سائیں
مینوں دس میں شاید امداد کراں کیوں جنگلیں پھریں خوار سائیں
بھوں سکے ویکھیا میں اسدے ول جس دم سینہ سرد ہویا ٹھنڈا ٹھار سائیں
سوہنا پوپلا مکھ اخلاق بھریا گل سرخ وانگوں رخسار سائیں

Scanned by CamScanner

اکھیں کالیاں سرخ حیا بھریاں دونوں بھوآں جو تیز کٹار سائیں
نک الف تلوار دے وانگ تکھا موتی دند چمکن آب دار سائیں
اڈھی پنی تائیں سوہوے لک چادر گدے شوق کیتا شلوار سائیں
زلفاں کالیاں کول کنولیاں دے وچ عطر دی عجب بہار سائیں
چٹے کپڑے وانگ فرشتیاں دے کالا رنگ کدے دستار سائیں
زلفاں موڈھیاں تیک جہاں پلم آون حسن ماردا سگوں لشکار سائیں
داڑھی وال سجن سینہ پئے گجن جیویں کوئی سجن سینہ ٹھار سائیں
لباں کٹ لیاں نال میلیاں سن، حلیہ جیویں خلیل سردار سائیں
لمبی دھون مضبوط فولاد وانگوں گویا چکیا امت دا بھار سائیں
وَرَفَعْنَا کہہ کے اوہ بھی رب لاہیا جہڑا رہیا سی دھون اُلار سائیں
چمکے مہر نبوت دی کوچہ موراں لگے رنگ ہزار ہزار سائیں
نال عجز میں پچھیا کون تسیں جنگل وچہ لبھے غم خوار سائیں
میں پنجاب ولایت دا ایڈے پکڑ بھلے کوئی نہ میں نوں دربار سائیں
پاپی تسندیاں اہیں میں نوں لا سینے کیتا وانگ اولاد پیار سائیں
میں نوں دے دلا سڑا کہن لگے بھا نویں ہیں کتنا گنہگار سائیں
میں بخشا و ساں تدھ نوں رب کولوں اوہدی ذات غفار ستار سائیں
میں نوں اوسے تے پچھیا دل دیا لچے کوئی ملے تینوں گنہگار سائیں
اوہنوں سد کے لیا دربار میرے دیواں تار میں سخی داتار سائیں
پھر میں نام مقام دی پچھ کیتی اگوں کہیا زبان سوار سائیں

میرا نام محمد رسول اللہ وچہ شہر مدینے دربار سائیں
سُنیا نام کلیجے نوں ٹھنڈ پے گئی ہیں جا وساں کس دربار سائیں
جتھوں ملن معافیاں گنہگاراں ایہو طلب میری سرکار سائیں
مینوں کہن لگے بہتی کاہل نہ کر تکے لگنا اک دربار سائیں
گنہگار جہان دے ہون کٹھے توں بھی وچہ آویں ہو شمار سائیں
سرکار اگے میرا نام لینا آکھیں گھلیا اوس سرکار سائیں
نالے آکھیں تیرے حبیب نے منت کیتی بخش لیئں سبھے گنہگار سائیں
تیرے نبی دی دس تے آگیا ہیں بھانویں رکھ لے تے بھانویں مار سائیں
گنہگار حاضر گنہگار حاضر، سر توں پیراں تائیں گنہگار سائیں
اپنے سوہنے دی دس دی رکھ رکھ لے بیڑا ہیں غریب داتار سائیں
صدقے جان گے جے توں مینوں بخشیا نہ تیرا نبی ہوسی شرمسار سائیں
دیکھ رنگ فقیرانہ ویس کر کے اسیں لبھے ہے لبیک پکار سائیں
بخش دے تیرا گھٹ جاوناں کی تیرے کول انبار انبار سائیں
قطرہ رحمتاں دا جے کر اک آوے بیڑا کل جہان دا پار سائیں
پیراں تار دے پاپیاں ساریاں نوں تیرے نبی دے سنے تابعدار سائیں
صمصام غلام بھی وچہ جنہاں رہیا اپنا سوال گذار سائیں
کیونکہ ساریاں تھیں گنہگار ڈاڈا جیکر بخش دیویں بیڑا پار سائیں
لبیک لبیک ہزار واری لبیک میرے کردگار سائیں
گنہگار حاضر گنہگار حاضر بھانویں بخش تے بھانویں درکار سائیں

Scanned by CamScanner